

150 yıllık sıvanın altından 550 yıllık tarih çıktı

Bursa Büyükşehir Belediyesi tarafından başlatılan Muradiye Külliyesi'nin restorasyon çalışmalarında, türbelerin kubbesinde yer alan orijinal Osmanlı motiflerinin, 19. yüzyıl sonlarında yapılan bir tadilatla sıva ile kapatıldığı ve üzerine barok desenler işlendiği ortaya çıktı. Restorasyon uzmanları tarafından bisturi ile titizlikle yapılan çalışmalar sonrası ortaya çıkan orijinal desenlerin 550 yıl geçmesine rağmen ilk günkü canlılığını koruması dikkat çekti.

Büyükşehir Belediyesi, Bursa'nın 'tarih başkenti' kimliğini ön plana çıkararak, kenti canlı bir açık hava müzesi haline getirme hedefi doğrultusunda bugüne kadar 150'nin üzerinde tarihi ve kültürel miras projesini hayata geçirdi. Proje kapsamında Muradiye Külliyesi'nde başlatılan restorasyon çalışmaları, yaklaşık 150 yıllık bir sırrı ortaya çıkardı. Sultan 2. Murad tarafından 1425-1426 yılları arasında yaptırılan ve Fatih Sultan Mehmed'den itibaren 100 yılı aşkın bir dönem içinde peyderpey yaptırılan 12 adet türbeden oluşan Muradiye Külliyesi'ndeki türbelerin kubbesinde yer alan görüntünün orijinal olmadığı belirlendi. Çalışmalara II. Bayezid'in eşi Gülruh Hatun Türbesi'nden başlayan restorasyon uzmanları, türbe kubbesinde barok desenlerle süslü sıvanın hareketli olduğunu fark edince sondaj çalışması yaptı. Bisturi kullanılarak büyük bir titizlikle yapılan çalışmalarda mevcut sıvanın altında kalan kubbenin aslında Osmanlı motifleriyle süslü olduğu ortaya çıktı. Bunun ardından II. Bayezid'in oğlu şehzade Mahmud Türbesi'nde yapılan çalışmada da aynı görüntü ile karşılaşıldı.

ORİJİNAL GÖRÜNTÜYE ZARAR VERİLMİŞ

Tarihi sırrı ortaya çıkaran restorasyon uzmanı Sara Özçelik, şu bilgileri verdi: "İskeleyi kurup kubbeye kadar ulaşınca yaptığımız incelemede sıvanın hareketli olduğunu gördük. Bu bölgede yaptığımız sondajda sıvanın altında Osmanlı erken dönem tezyinatı olduğunu gördük. Özellikle 17. yüzyılda Avrupa'da yaygınlaşan barok sanatının etkisi altında kalınarak, sadece Bursa'da değil, İstanbul'da da böyle çalışmalar yapıldığını biliyoruz. Bu türbelerde de 1850'li yıllarda barok sanatının etkisiyle Osmanlı erken dönem tezyinatının sıva ile kapatılıp, üzerine barok desenler işlendiğini sanıyoruz. Şimdi biz vasa gereği sonradan

yapılan düzenlemenin 8'de birini koruma altına alıp, sıvanın altındaki orijinal desenleri ortaya çıkarıyoruz. Sıvanın tutması için kubbedeki desenlere zarar verilmesine rağmen, renkler hala canlılığını koruyor. Biz orijinal renklere hiç dokunmayıp, hasarlı yerlere müdahale edeceğiz. Bu çalışmanın ardından türbeler ilk günkü orijinal görüntüsüne kavuşacak."

"TARİHİ BİR GERÇEK ORTAYA ÇIKARILDI"

Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Recep Altepe de beraberindeki Genel Sekreter Yardımcısı Bayram Vardar ile Tarihi ve Kültürel Miras Projeler Koordinatörü Aziz Elbas ile birlikte restorasyon çalışmalarını yerinde inceledi. Restorasyon Uzmanı Sara Özçelik'ten çalışmalar hakkında bilgi alan Başkan Altepe, Gülruh Hatun Türbesi'ndeki iskeleye çıkarak kubbede yapılan tahribatı bizzat yerinde gördü.

Bursa'nın tarihi ve kültürel mirasını gün yüzüne çıkarmak amacıyla yaptıkları çalışmaların önemine vurgu yapan Başkan Altepe, bu çalışmalar sayesinde tarihi bir gerçeğin de ortaya çıkarıldığını hatırlattı. Bugüne kadar sade bir sıva üzerine barok desenler bulunan türbe kubbelerinin aslında Osmanlı erken dönem tezyinatlarıyla bezenmiş olduğunun ortaya çıktığını kaydeden Başkan Altepe, "Her alanda olduğu gibi restorasyon çalışmalarımızda da alanında uzman ekiplerle çalışıyoruz. Yaklaşık 600 yıllık yorgunluğu bulunan Muradiye Külliyesi'ndeki çalışmalarımızda da tarihi bir gerçek ortaya çıktı. Yaklaşık 550 yılını dolduran türbe kubbesi 19. yüzyılın sonlarında sıva ile kapatılmış ve üzerine Batı'nın etkisinde kalınarak barok desenler işlenmiş. Bu çalışma ile gerçek tarih ortaya çıkıyor ve türbeler orijinal kimliğine kavuşuyor." diye konuştu.

MURADİYE KÜLLİYESİ

Sultan 2. Murad tarafından 1425-1426 yılları arasında yaptırılan Muradiye Külliyesi, Fatih Sultan Mehmed'den itibaren 100 yılı aşkın bir dönem içinde peyderpey yaptırılan 12 adet türbeden oluşuyor. Külliyyede Fatih Sultan Mehmed'in annesi Hüma Hatun (Hatuniye) Türbesi, II. Murad'ın oğlu şehzade Alaaddin Türbesi, şehzade Ahmet Türbesi, Fatih'in oğlu şehzade Mustafa (Cem Sultan) Türbesi, Kanuni Sultan Süleyman'ın oğlu şehzade Mustafa Türbesi, Sultan II. Bayezid'in eşi Şirin Hatun Türbesi, II. Bayezid'in diğer eşi Gülruh Hatun Türbesi, Fatih Sultan'ın ebesi Ebe Hatun (Gülbahar Hatun) Türbesi, II. Bayezid'in oğlu şehzade Mahmud Türbesi, II. Bayezid'in gelini Mükrimme Hatun Türbesi, Fatih Sultan'ın eşlerinden Gülşah Hatun Türbesi ile saraya mensup kimselerin (cariyelerin) gömülü olduğu Cariyeler/Saraylılar Türbesi bulunuyor.

(CİHAN)